

Nieuws

Tip van de expert

Dit keer in de rubriek Tip van de Expert Jan Langeveld, werkzaam bij het Centraal Veterinair Instituut (CVI), onderdeel van Wageningen UR in Lelystad. Hij schrijft over een onderzoek dat binnenkort van start gaat en waarvoor bloedmonsters verzameld zullen worden van veel geiten. Daarmee wordt in kaart gebracht hoeveel procent van de geitenpopulatie in Nederland resistent is tegen scrapie.

Wageningen UR in Lelystad start in samenwerking met de Gezondheidsdienst voor Dieren een onderzoek naar het vóórkomen in Nederland van vererfbare resistentie tegen scrapie bij geiten, een overdraagbare hersenaandoening waar geen vaccin of medicijn tegen is. Hiervoor wordt een steekproef opgezet om circa duizend bloedmonsters te verzamelen van de geitenpopulatie in Nederland.

QK: geen scrapie

Dit opsporen van geiten met vererfbare resistentie tegen scrapie wordt in Europees verband uitgevoerd binnen het driejarige project GOAT-TSE-FREE. Het project wordt per land gefinancierd door de nationale overheden, dus in Nederland door het ministerie van Economische Zaken. In de laatste tien jaar is duidelijk geworden dat er onder geiten de zogenoemde QK-eigenschap voorkomt die dragers hiervan ongevoelig maakt om scrapie en BSE te ontwikkelen – vergelijkbaar met de RR-eigenschap bij schapen. Deze QK-eigenschap geeft zowel dubbele als enkele dragers ervan een betrouwbare bescherming tegen scrapie. Dit onderzoeksproject kijkt hoeveel deze positieve eigenschap in Nederland voorkomt, een eigenschap die wereldwijd van waarde kan zijn. Het project moet allereerst inzicht geven in het percentage dragers in Nederland en waar ze zich

bevinden. Tussen 2005 en 2008 bleek dat al eens tussen 2 tot 3 procent van de geitenpopulatie te liggen.

Fokprogramma is te overwegen

Afhankelijk van de resultaten zou in een volgende fase overwogen kunnen worden om het percentage dieren met deze positieve erfelijke eigenschap te verhogen via een verantwoord fokprogramma. De waarde van deze eigenschap is dat QK-dieren geen scrapie krijgen. Bij scrapie wordt een bedrijf uitgesloten voor export, zullen gevoelige dieren worden geruimd, en moet het bedrijf drie jaar aantoonbaar scrapievrij blijven voordat de maatregel wordt opgeheven.

Dit najaar steekproef

Dit najaar wordt een steekproef genomen voor erfelijke analyse bij die bedrijven die aan afstammingsregistratie doen, die een substantieel aantal dieren fokken en die ouderdieren leveren aan andere bedrijven. Deze bedrijven hebben de grootste invloed op de geitenpopulaties en worden in overleg met de scholingscommissie van de Nederlandse Organisatie voor de Geitenfokkerij benaderd om mee te werken aan dit onderzoek. Er is per dier een buisje (5 ml) heparinebloed nodig voor DNA-analyse. Daarnaast wordt als dwarsdoorsnede van de Nederlandse geitenpopulatie een steekproef genomen uit recentelijk verzamelde monsters afkomstig van de scrapie- bewaking.

Meer informatie

Een nationaal werkdocument over dit project komt op de website www.goattse.eu te staan. Algemene informatie over scrapie en BSE is te vinden op www.wageningenur.nl/cvi/dierziekten.

Samen

Laatst heb ik snijmais ingekuuld. Tegen de avond moest het plastic op de kuil gedaan worden, maar het was behoorlijk gaan waaien. Dan is het een lastige klus. Maar gelukkig kan ik meerdere mensen uit de buurt (burgers) vragen om even te helpen. Samen hebben we het karwei geklaard. Dit 'samen' kwam op de Nationale Melkgeitenhouderijdag in Den Bosch ook meerdere keren terug. 's Morgens tijdens de forumdiscussie en 's middags in de workshops hoorden we dikwijls 'samen' in allerlei vormen. Geitenhouders, zuivelverwerkers en de retail moeten meer samen gaan werken, zowel horizontaal als verticaal in de keten. Er werd zelfs gesproken over samenbinden. Dat zou je iets te dwingend kunnen vinden. Maar de tijden zijn nu goed en je moet het ijzer smeden als het heet is. Zo op een ontspannen basis heb ik wel verschillende zuivelverwerkers met elkaar in gesprek gezien. Nu maar hopen dat men elkaar gaat vertrouwen en de win-win-situatie ziet van samenwerken. Zo zal er op nog meer plaatsen samen opgetrokken moeten worden. Iets waar iedereen wel van gehoord heeft, maar niet alle details van kent, is het opheffen van de productschappen. De productschappen zorgden dat alle partijen uit een sector gezamenlijk optrokken na overheden en andere instanties. Nu de productschappen opgeheven worden, zullen de partijen uit de sector dat zelf moeten organiseren. Dit is nog een enorme klus die wel door alle partijen samen geklaard moet worden. Een ding is zeker: 'ieder voor zich en goed voor ons allen' is niet meer van deze tijd. Geitenhouder, ga in gesprek met je omgeving, met zuivelverwerkers, ga aan tafel met collega's, en alle andere partijen, zoek elkaar op en ga in welke vorm dan ook samen verder. Dit is goed voor alles en iedereen.

Ad Bink,
LTO-vakgroep
Melkgeiten-
houderij